జమీన్ రైతు

Reg. No. M. 3152 — ESTD 1930

THE ZAMIN RYOT

(An Andhra National Kisan weekly)

NELLORE.

★

సంపాదకుడు:— నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు

సంపుటం 20	10—9—48	వెల
సంచిక 37	శుక్రవారం	0—2—0

ఆంధ్ర రాష్ట్రం

ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని గూర్చి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రసమితికి ఆగస్టు 15 తేది డాక్టర్ లంక సుందరంగారు ఒక విజ్ఞప్తిని 41 పేజీల పుస్తక రూపంలో సమర్పించారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ప్రత్యేకంగా ఏర్పడితే ఆర్థిక వ్యావసాయక, వాణిజ్య తదితర విషయాల్లో స్వయం పోషకంగా వుండగలదని విదర్శనాంతో రుజువుపరచారు. అందులోని ముఖ్యవిషయాలు కొన్ని యిచట వుదహరిస్తున్నాం.

విస్తీర్ణము - జనాభా

హైదరాబాద్‌లోని ఎనిమిది ఆంధ్రజిల్లాలైన వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, మెదక్, అత్రాఫిబాల్దా, నల్లగొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలు; చెంగల్పట్టుజిల్లాలోని తెలుగుప్రాంతం, మధ్యపరగణాల్లోని దక్షిణ బస్తరు, చాందా; గంజాం, కోరాపుట్టి జిల్లాలలోని 18,000 ఆంధ్రప్రాంతం; మైసూరు సంస్థానంలోని కొంతభాగం; మద్రాసునగరాన్ని తప్పిస్తే, యిప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్రంగావుండే నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణ, పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి, విశాఖ, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు అనంతపూరు, బళ్లారిజిల్లాల వైశాల్యం 87,284 చదరపు మైళ్లు. విస్తీర్ణంలో యు. పి; బీహార్ తర్వాత యిండియన్ యూనియన్‌లో యిదే పెద్దదవుతుంది. పైచెప్పిన అన్ని ప్రాంతాలుకలిస్తే భారతదేశంలో ఇదే ఏకైక పెద్దరాష్ట్రం కాగలదు.

ఈవదకొండు ఆంధ్రజిల్లాల జనాభా 1,88,28,000 మనరాష్ట్రంలో న్యాయంగా చేరవలసిన ప్రాంతాల జనాభాకలిస్తే జనాభాలో రెండవరాష్ట్ర మవుతుంది. మొదటిది యు. పి. దీనిజనాభా సుమారు 4 కోట్లు. పైచెప్పిన ప్రాంతాలుగాక, తమిళనాడులో 30లక్షల ఆంధ్రులున్నారు. వారిసంగతి మనం కోరడంలేదు. మన రాష్ట్రంలో చ. మైలుకు 255 మంది ప్రజలున్నారు.

ఇప్పటి ఆంధ్రరాష్ట్రం

మునిసిపాలిటీలు	28
పంచాయతీబోర్డులు	140
తాలూకాలు	118
పట్టణాలు	154
గ్రామాలు	16,527
రైల్వేలైను	1,647మై.
ట్రంకురోడ్డులు	13,104 ,,
సముద్రపుకోస్తా	600 ,,
కాలువలు	1,255 ,,
పడవలు }	2,00,000
వీటివల్ల వ్యాపారం }	12 కోట్లు రూ.
రేవుపట్టణాలు	

వ్యవసాయం

అప్పుడప్పుడు ఒక్క రాయలసీమ, విశాఖ జిల్లాలలోతప్ప తక్కిన అన్నిజిల్లాలు సుభిక్షంగానే వుంటాయి. వరాసరిచూస్తే ఆంధ్రదేశం మిగులు ప్రాంతం క్రిందకేవస్తుంది. మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయంచేస్తుంటేభూమి 1, 54, 82, 712 ఎకరాలు అడవులు 72,87,774 ఎకరాలు, వ్యవసాయానికి పనికిరాని భూమి 82,10,079, బీడు 38,85,839 ఎకరాలున్నవి. మనరాష్ట్రంలో 100 కి 35½ భాగం వరి, 15 భాగాలు జొన్న, కొరవ యితరపంటలు పండుతవి. ఒక్క ఆహారధాన్యాలే నూటికి 78½రాలు పండింపబడుతుంది.

పంటలవిషయంలో మొత్తం మద్రాసురాష్ట్రంలో పండేపంటలో సగం ఆంధ్రదేశంలోనే పండుచున్నవి.

పరిశ్రమలు

ఆరవల అధికారంలోవున్న మద్రాసు ప్రభుత్వ పవతితల్లి ప్రేమలేకపోతే ఆంధ్రదేశం పారిశ్రామికంగా ఎంతో వున్నతస్థితి కొచ్చివుండేదని యిందుకో తెల్పబడింది. ఎన్ని అడ్డంకులున్నా ఆంధ్రదేశం పారిశ్రామికంగా ముందడుగు వేసిందనియీదిగువ వివరాలు పరికిస్తే తెలియగలదు. మద్రాసు రాష్ట్రంలోవున్న 1383 శాశ్వత ఫ్యాక్టరీలలో 564 ఆంధ్రదేశంలోవున్నవి 528 సీజనల్ ఫ్యాక్టరీలలో 276 తెలుగు జిల్లాలలో వున్నవి.

1. చక్కెరమిల్లులు:- బొబ్బిలి; తుమ్మపాల; కిర్లంపూడి; నెల్లిక్కుప్పం(?); సామర్లకోట
2. కాగితపు పరిశ్రమ:- రాజమండ్రిలో ఒక్కమిల్లు వుంది.
3. జనుపనార మిల్లులు:- నెల్లిమర్ల; చిట్టివలస, ఏలూరు గుంటూరు.
4. సిమెంటు:- బెజవాడ, తాడేపల్లి
5. గుడ్డమిల్లులు:- ఆదోని, బళ్ళారి, పందలపాక, రాజమండ్రి, తాడేపల్లి
6. మగ్గాలు:-విశాఖజిల్లా

మగ్గాలు:-విశాఖజిల్లా		16,000
తూర్పు గోదావరి	,,	5,000
పశ్చిమ గోదావరి	,,	13,000
కృష్ణ	,,	6,000
గుంటూరు	,,	26,000
నెల్లూరు	,,	10,000
కర్నూలు	,,	12,000
బళ్ళారి	,,	13,000
అనంతపురం	,,	11,000
కడప	,,	11,000
చిత్తూరు	,,	8,000
మద్రాసు	,,	2,000
మద్రాసురాష్ట్రంలో:		3,00,000
ఆంధ్రరాష్ట్రంలో		1,33,000

7. పిల్కు:- పెద్దాపురం, రాయగడ
8. రసాయన పరిశ్రమ:- నిడదవోలు; మచిలీపట్నం
9. ఔషధములు:- బెజవాడ, రాజమండ్రి
10. తుక్కు:- బెజవాడ
11. ప్లాస్టిక్, మెడికల్ పరికరాలు:- మచిలీపట్నం
12. పింగాణీ:- రాజమండ్రి
13. పాటరి:- తాడేపల్లి, నెల్లూరు
14. అగ్గిపెట్టెలు:- మంగళగిరి
15. టిన్:- రాజమండ్రి, బెజవాడ

ఖనిజసంపద

ఆంధ్రదేశంలో ఖనిజసంపద కావలసినంత వుంది.

సౌవీరము (Antimony):- బళ్ళారి, కడప విశాఖపట్నం జిల్లాలలో

ఆస్బెస్టస్:- కడప, కర్నూలు

బారైట్స్:-నెల్లూరు (సరిహద్దుకు తూర్పున 3 మైళ్ళలో దొరకును)

బాక్సైట్:- విశాఖపట్టణం

డాక్టర్ లంక సుందరంగారు

ప్రత్యేకకృషిచేసి, ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయాలు సమగ్రంగా సేకరించి, పొందుపరచి రాష్ట్రస్వరూపాన్ని, దానిస్వయం పోషకత్వాన్ని భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సభ్యులకు విశదపరచిన డాక్టర్ లంక సుందరంగారు.

బొగ్గు:- గోదావరిజిల్లా

రాగి:- బళ్ళారి జిల్లాలో పశ్చిమ బళ్ళారికి మూడుమైళ్ళ దూరంలో, హార్పనహళ్ళి- సిద్దప్పకొండ; కడపజిల్లాలో నల్లమలకొండలోని జంగమరాజుపల్లెలో; గుంటూరుజిల్లాలో గుంటువారికాలం, అగ్నిగుండాల; కర్నూలుజిల్లాలో గుమ్మకొండ, సోమదలపల్లి, గజ్జలకొండ పరిసరాల్లో, కొమ్మమర్రి నెల్లూరుజిల్లాలో; గరిమనపెంట, పామూరు తాలూకాలో, ఉదయగిరి తాలూకాలోని నరసింహపురంలో దొరకును.

జిరుసెందము:- అనంతపూర్ జిల్లాలో-

ఐమెన్టోన్స్:- అనంతపూరు- బళ్ళారి, కడప, గోదావరి, గుంటూరు, కృష్ణజిల్లాలలో-

గ్రాఫైట్:- గోదావరిజిల్లాలోని భద్రాచలం తాలూకాలో, చోడవరం, పోలవరం డివిజన్లలో; కృష్ణజిల్లాలోని బెజవాడకు చుట్టుప్రక్కల; విశాఖజిల్లాలో సాలూరు, కాశీపురం; బొండబిల్లులో దొరకును-

జిప్సము:- నెల్లూరు జిల్లాలోని పంత రావూరులో ఎక్కువగా దొరకును-

ఇనుము:- బళ్ళారి, కడప, గోదావరి, కృష్ణ కర్నూలు, విశాఖజిల్లాలో నెల్లూరు జిల్లాలోని జిరపల్లె, మదికేశవరం, సింగరాయకొండ, వెంపల్లెలో, సువర్ణముఖినది ఒడ్డులోని ఉరోక్కల, శ్రీవర్మంలలో దొరకును.

సీసము, వెండి:- కడపజిల్లాలోని జంగమరాజుపల్లె, చంకమబెకొండపల్లె, పాగపావపల్లెపద్ద; గుంటూరుజిల్లాలోని కారంపూడిదగ్గర; కర్నూలుజిల్లాలోని బనవపురంలో దొరకును.

మాంగనీసు:- ముఖ్యంగా బళ్లారి- సాండూరు సంస్థానంలో దొరకును. విశాఖపట్నం, కర్నూలు జిల్లాలలోగూడా దొరకును.

మైకా:- ముఖ్యంగా నెల్లూరుజిల్లాలోని గూడూరు, రాపూరు, ఆత్మకూరు, కావలితాలూకాలలో దొరకును. విశాఖజిల్లాలోగూడా దొరకును.

జింక్: కర్నూలుజిల్లా బనవపురంలో దొరకును-

సాల్ట్‌పెట్రే:- నెల్లూరు, విశాఖజిల్లాలలో దొరకును-

1941-42 లలో ఆంధ్రదేశంలోని ఖనిజముల మొత్తం వుత్పత్తి.

మాంగనీసు	14 825	టన్నులు
మైకా:- నెల్లూరుజిల్లాలో:-		
మంచిమైకా	711	,,
వేస్టుమైకా	1,038	,,

విశాఖపట్టణం, అనంతపూరుజిల్లాలలో ఆ సంవత్సరం వుత్పత్తిలేదు-

బారైట్సు:- అనంతపూరుజిల్లా	7,445	టన్నులు
కడపజిల్లా	8,152	,,
కర్నూలుజిల్లా	1,450	,,
ఆస్బెస్టస్:-కడపజిల్లా	20	,,
వైరైట్:- ,,	38	,,
సీనైట్:- నెల్లూరుజిల్లా	110	,,
గార్నెట్:- ,,	4	,,

ఆర్థికస్థితి

ఆర్థికవిషయంలోగూడా ఆంధ్రరాష్ట్రం ప్రత్యేకరాష్ట్రానికి తీసిపోదని, మీదుమిక్కిలి ఒక్క యు. పి. తప్ప యింకేరాష్ట్రము యింత ఆదాయముండేది లేదని శ్రీ సుందరంగారు విదర్శన పూర్వకంగా రుజువు పరచారు.

1932-33 లో మద్రాసురాష్ట్ర మొత్తమాదాయం 16,40,24,000 లైతే అందులో తెలుగుదేశానిది 6,18 67,000 రూపాయలు ఆ సంవత్సరం ప్రభుత్వం 15,08 63,000 ఖర్చుపెడితే, అందులో ఆంధ్రరాష్ట్రంమీద 4,47,78,000 రూపాయలుమాత్రం ఖర్చుపెట్టింది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదాయం 1938-39 సంవత్సరానికి 7 కోట్ల 70 లక్షలైతే, 1947-48 సంవత్సరానికి 26 కోట్లయింది. అంటే మద్రాసు మొత్తమాదా

★ కొరవ 8-వ పేజీలో

రామమూర్తి హోటల్

మీ శ్రద్ధకి
మీ ఆరోగ్యానికి ★ మహాఅతిథులుగా రండి.
మీ ఆనందానికి ★

మనసారా మిమ్మాదరించి తమ్మనిభోజనం స్వంతంగా నడిస్తాము.

—మీ హితచింతకుడు.
శంకరం రామమూర్తి

గమనించు: హోటలు యిప్పుడు కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎదుట. పూర్వపు హిందూ మహోదత ఆఫీసువుండిన యింట్లోకి మారింది.

'ఇన్‌ఫ్లేషన్': 'యుద్ధం' వలెనే ఇదీ సాధారణపద మైంది

యుద్ధం ఎంత మామూలైపోయినదో, ప్రస్తుతం దానికి ఇన్‌ఫ్లేషన్ అంత సాధారణమై పోయింది. ఆమాటకు అర్థం? ద్రవ్యోల్బణం. పూర్తి అవగాహనకు అవసరమున్నదా? సరే దాని పరిణామం వివరంగా తెల్సుకుందాం. దుస్తులు-వస్తువులు తక్కువ, ధరలు-గిరాకీ ఎక్కువ. ఎంత వేతనం వచ్చినా ధరలు-వారందు సరిపోదు. ఇట్టి విపరీతమైన పరిస్థితికి అనేక కారణాలున్నవి. మొదటి హేతువు యుద్ధం. రెండవది-దొంగబజారు. మూడవది-లంచగొండితనం. నాల్గవది-అధికలాభాలు. ఐదవది-దొంగదాపరికం. ఆరవది-అన్నిటికన్నా ముఖ్యం ఉత్పత్తి తగ్గుదల. ఏడవది-ఉత్పత్తి అయినవస్తువులైనా మార్కెట్లో సరిగా అందజేసే రవాణా దిగజారి. ఎనిమిది-వ్యాపారం అనగా ఉత్పత్తి జనానికి అందేమార్గం సరిచేరిక. తొమ్మిది-విదేశీవ్యాపారం. విదేశీవారిలో మనకు రావల్సిన బాకీ లెక్కకాగా అందువల్ల ఏర్పడే కొన్ని గత్తరలు.

అసలు మనం వుండే కాపిటలిస్టు (పెట్టుబడిదారీ) వ్యవస్థలో, డిమాండుకు తగినంత సప్లయిరాదు. ఒకప్పుడు మార్కెట్లో వస్తువు మిగిలినా ప్రజల డిమాండును తీర్చేదానికి దానిని వదలరు. లాభసాటి బేరం కాకపోతే ఆ వస్తువును నిర్మూలంచేస్తారుగాని వప్పచెప్పరు. డిమాండు అంటే మార్కెట్ డిమాండు సంగతి నేను ప్రస్తావించడంలేదు. వస్తువులు మార్కెట్లోవున్నా, వాటిలో చాలా అవసరం వున్నా, కొనలేని అశేష ప్రజ లోకంలోవుంది. ఆ అర్థంలో ప్రజల డిమాండుకు తగినంత మార్కెట్ లేదు. మార్కెట్లోవున్నది కొనశక్తి అనేకులకులేదు, అందుచేత ఏదో రూపేణా పైసా ఎవరు బాగా కూడబెడతారో, వారికే మార్కెట్లో వస్తువు దొరుకుతుంది. ఇది సాధారణవ్యవహారం.

యుద్ధంరాగానే, రణరంగానికి అవసరమైన వస్తువుల ఉత్పత్తికి, సేవకుల డిమాండు ఎక్కువవుతుంది. జీతాలెక్కువ. ఉద్యోగాలెక్కువ. చలామణిలోకి వచ్చేపైకం (బిరైనవ్వు కరెన్సీనోట్లు) ఎక్కువ. వస్తువులు ఇతరమైనవి కొద్ది. కొనేవారు హెచ్చు. ధరలు పెరిగినవి. ఇంతలో కొంత దాపరికం. దొంగ బజారు. యుద్ధానికి సేవలందించేవారికి, వస్తువులందించేవారికి (రైతాంగంతో సహా) చేతికిబాగా రూపా

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

ఉత్సాహమును బలమును

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

లోకాభిరామాయణం

★ ఇండియాలో యిన్‌ఫ్లేషన్ ప్రమాదం

★ కాశ్మీర్ విషయంలో దొరల తీర్పు

★ అదీ జరగ గూడదని స్టాలిన్ అంటే?

యలు వస్తవి. అవి తీసుకుని వారికి అవసరములైన వస్తువులను కొనడానికి మార్కెట్టుకు పోగానే ఆరూపాయలు మాయం అవుతవి. రూపాయలు బాగా వస్తూ-బాగాపోతూ వున్నవాళ్ళకు బాధలేదు. ఇది ఎల్లకాలం సాగదు.

ఇంతేగాక అందరికీ యుద్ధసమయంలోనైనా రూపాయలు చేతికి బాగా దొరకవు. యుద్ధావసరాలలో పనిచేయనివారికి విశేషం డబ్బులుగిట్టవు. వారివని మరీ అవస్త. యుద్ధం ఐపోగానే, అప్పుడు అధిక లాభాలు దోరీలాభాలు పేర్చినవారికి ఏర్పాటులు తగ్గవి. వీరిలో చాలామందికి అలావసు వ్యాపారం కొంత సాగుతూవున్నా అసంతృప్తి హెచ్చు. యుద్ధంలో వేతనాలు బాగాపొంది ఖర్చుపెట్టినవారికి నిరాధారం జీవనం కాగానే గందరగోళం ఏర్పడింది. సామాన్యజనం అప్పుడు ఇప్పుడూ ఒకేవిధంగా బాధపడిపోతున్నారు. యుద్ధానంతరం ఈ కష్టంప్పి అల్లరి-చిల్లరగా అరుస్తవి. పెట్టుబడిదారులు భయపెడతారు. శ్రామికులు ఇక తాళలేమని అంటారు. మధ్యరకం జనాభా ఈ వాదోపవాదాలలో పడి నలిగిపోతారు.

మనదేశంలో యుద్ధం ఐపోవడమేగాక, స్వరాజ్యంకూడా వచ్చింది. ప్రజలలో సహజంగా ఆందోళన హెచ్చింది. వివిధతరగతుల ఆదాయాన్ని ధరలకు అనుగుణంగా పెంచాలనే, సర్కారుని కేకలు తమ తమ సంఘాలు నెలకొల్పుకుని, రోజురోజుకు అడుగంటే తమ ఆదాయమును నిలువను నిల్పవలెనని, భద్రమైన జీవితపరిస్థితిని ఒక ప్రమాణంలోనైనా తమకు కల్పించవలెనని కోరినారు.

ఇండియా ప్రభుత్వం అంతట ఉత్పత్తి అధికం చేయించాలని పూనుకున్నారు. దీనికి కాపిటలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు అడ్డుతగిలినారు. దేశంలో అనం త్యాగంచేయాలని అందరూ అనేవారేకాని, కాస్త తక్కువలాభంతో పరితుష్టి చెందవలెనని కాపిటలిస్టును అడిగేవారు ఇదివరకు పుట్టలేదు. ఇప్పుడు బయలుదేరిన వారెవరైనా ఆమాట అంటే కాపిటలిస్టులు నమ్మకపోతారు. "అట్లయితే నేను పెట్టుబడి పెట్టనుపో - నీ ప్రభుత్వమును పూర్తిఅవుతుందా చూస్తాకానీ - నా ధ్యేయం కు లు, లీమారంపెట్టి, [illegible] వగైరాలన్నీ నీ వ్యవహారంలో పాల్గొనవు" అని పెట్టుబడిదార్లు ప్రకటిస్తారు. కమ్యూనిస్టులు భూలోకంలో లేని డిమాండ్లుపెట్టి, అవి రాలేదు గనక ఏకధం దేశీయమైన సమ్మె ప్రకటిస్తారు. ఏమిషంలో సమ్మెకు సిద్ధమవుతారు. చిన్న కే సమ్మె, పెద్దసమ్మె- దానితో సమ్మెకు విలువలేకుండా పోయింది. న్యాయంగా సమ్మెచేసే వ్యక్తుల న్యాయం చెప్పేను వచ్చేటట్లు జరిగింది. కరెన్సీనోట్లవిషయం కొంత అశ్రద్ధజరిగింది. అంతకులేని ఇన్‌ఫ్లేషన్ తగ్గక, పెరిగింది. రిజర్వుబ్యాంక్ గవర్నర్ సర్ చింతామణిదేశముఖ్ అది బయటపెట్టేసరికి. ఇండియా ప్రభుత్వం ఆలోచనలోపడింది అర్థశాస్త్రవేత్తల సలహాలను పొందింది. ఆ సలహాలు పెట్టుబడిదార్లను కొంచెం భయపెట్టినవి. 'గాబరాపడ్డండి. అవి సలహాలేనని తీర్మానాలుగావు' అని కాపిటలిస్టులతో ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. న్యాయంగా కష్టపడిన సమ్ముల గట్టిగ, ఇతరవిధాల అన్యాయార్జితం అంతా పేరుకుండేదానిమీద గట్టిగా పన్నువేసి-అర్థశాస్త్రులు అం

నను డబ్బును లాగమన్నారు. ఎస్టేట్లు పెద్ద ఆస్తులు ఖామందు మరణానంతరం సుంకం, ఆదుపరి వారసులకు దెందేటప్పుడు సుంకం వసూలుచేయాలన్నారు. ఇతరదేశాలలో ఇది సర్వసాధారణం. అధికలాభాల పన్ను బాగా వేయాలన్నారు. కంట్రోళ్లు పూర్తిగా తిరిగి లగాయించమన్నారు.

అదిగాకుండా, విదేశవ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం వశపరచుకోవలెను. చిన్నచిన్న పొదుపుమొత్తాలు ఎక్కువగా చేయించవలెను. జీతాలు విపరీతంగా ఇయ్యవలసినవి, ఎక్కువసొమ్ము చెల్లింపులు వాయిదాలమీద చెల్లించే ఏర్పాటు జరగవలెను.

ఇదిట్లుండగా, రిజర్వుబ్యాంక్ గవర్నర్ దిమాక్కులో ఒక విషయం దేశాన్ని కలవరపరచింది, జమీందార్లకిచ్చే పరిహారం డబ్బును మరింతఎక్కువచేస్తుందిగనక కొన్నాళ్లపాటు జమీందారీ రద్దును తలపెట్టవద్దని గవర్నర్ సూచించారు. పరిహారం లేకుండా లాగివేసే యీ పద్ధతిలో ఈ చిక్కు రాదు. పరిహారం ఇచ్చినా ఉత్తరోత్తర ఇచ్చే పద్ధతిపై జాగ్రత్తగా ఏర్పాటుచేస్తే, తొందరవుండదు, ఉత్పత్తికి ఒక గొప్ప ఆటంకం, జమీందారీపద్ధతో తొలగిపోతుంది. ఇమ్మట భూమివిధానాన్ని పూర్తిగా సంస్కరించేపద్ధతి చూడవలెను.

ఇంతకూ ఇన్‌ఫ్లేషన్ అరికట్టేవిధానం ఒకటే: ఎక్కువడబ్బును అతి అధికంగావుండే చోటునుంచి లాగివేయవలెను. పారిశ్రామికులు, పరిశ్రమలు చిన్నవి పెంచనే వుపయోగించవచ్చును ఎక్కువ కావలెను. పైసాలేక బాధపడేవారిచేతికి ఎక్కువ పైసా రావలెను. ధరవరలకు అనుగుణంగా గిరాకీ అలవెన్సు వుండవలెను. ఖామందుల వేతనములు, జీతములలో వస్తురూపేణ సప్లయిలతో వాటాభాగం వుండవలెను. కో ఆపరేటివ్, గవర్నమెంటుడిపో, రేషనుడిపో, సరసమైన ధరలదిపోలు విశేషం కావలెను. వున్నవస్తువు తిన్నగా మార్కెట్టుకి వచ్చేటట్లు చూడవలెను. సన్నగారికి ఆదాయంపెంచి, ఆ వస్తువు వారిచేత కందేటట్లు చూడవలెను. త్యాగాలు సమానంగా పంచవలెను. పెద్ద-చిన్న, పెట్టుబడి లేబర్ అంతాకలిసి దేశంకోసం కృషిచేస్తే పరిస్థితి చక్కబడుతుంది. ప్రభుత్వం మంచి విధానం అవలంబిస్తే అంతా సరిపోతుంది. ప్రజలు జాగరూకులై మెలగి తమ పరిస్థితిని రక్షించుకోవలెను.

★

కాశ్మీర్‌లో ఇక యుద్ధం చాలించమని ప్రపంచ రాజ్యసమితి కమిషన్ సలహాయిచ్చింది. అంతే ఇంతవరకు జరిగిన పాకిస్థాన్‌దాడిని, పాకిస్థాన్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్‌భాగాన్ని అట్లే వుండమనటారా దొరలు? మంచితీర్పే. ఇదియా వీరి తువితగవు? పాకిస్థాన్ వాళ్ళకు జనమంతా కాశ్మీరం వదలిపోతే, అప్పుడు యుద్ధం ఆగేది.

★

జర్మనీపై మాటల మాస్కోలో ఇది వ్రాసేవరకు, ముగియలేదు. తొమ్మిది పర్యాయములు జరిగినవి. అవంత ఫలితం మనకు గోచరంకాలేదు.

★

యూరోప్ పార్లమెంటట! అందులో 11 గురు జర్మనీ వాళ్ళకు రాష్ట్రం (బ్రిటన్ అమెరికా దాపకు) ప్రతినిధులూ వున్నారట. ఈవారంలో జరుగుతుందట. అది జరుగకూడదని స్టాలిన్ అంటే!

జర్మనీకి (బ్రిటన్-అమెరికా-ఫ్రెంచి) ఒక కొత్త రాజ్యాంగం వ్రాయాలవుతూవుందట. దానిమీద కూడా స్టాలిన్ అంటే ఏదిస్తే?

అంతా అగమ్యగోచరం.

★

ఇదిగాక అడోండ్లను చెలపట్టడం. అమెరికాలో బెర్లిన్‌లో తిరంతాలు చిత్రింగావున్నవి. అమెరికాలో సోవియట్ ఉప ప్రతినిధుల ఆఫీసులు ఎత్తివేయించవరకు జరిగింది. వ్లాడివోస్టోక్‌లో రష్యా అమెరికా ఉపప్రతినిధుల ఆఫీసులు లాగివేశారు.

ఒక వారంలో దీని పరిణామం అంతా తేలుతుంది.

— ముండి జగన్నాథం

టెక్కలి తాలూకా జనాంరైతు మహాసభ

పై మహాసభ గత 31 తేదీ పలాస షెడ్యూల్ రంలో శ్రీ కూర్మన్నగారి అధ్యక్షతన జరిగినది కొర్ల హరికృష్ణచౌదరి ప్రభృతులు సభలో పాల్గొనిరి. 1936 చట్టంప్రకారం ఎస్టేట్లుగా పరిగణించబడిన ఇనాములను మినహాయించి జమీందారీ రద్దు బిల్లును తెచ్చుటకున్న లేకుండచేసే మేలని, శిస్తు తగ్గింపుచట్టం అమలుపరచుటకు ప్రత్యేకశ్రద్ధచూపాలని, ఇనాములకు ప్రత్యేకశాసనం వచ్చేలోగా వాటిని ప్రభుత్వం స్వాధీనంచేసుకొని ఇనాందార్ల రైతులమధ్య సంపూర్ణముగా రాజీ చేయటం మంచిదని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తూ తీర్మానించారు.

నూతన వత్సరానికి శ్రీ వి. యం. రెడ్డిగారి నర్సతేఅగ, డి. లోకనాథంగారిని ప్రధానకార్యదర్శిగా ఎన్నుకొన్నారు.

— ఒ. వి.

ఒలింపిక్ కుస్తీపందాలలో యూదప్తు అర్జెంటీనా స్వీడన్ అర్జెంటీనాని ఓడించాడు. చిత్రీకరించుచున్న యం. అబ్దుల్‌హమీద్ ఎట్యెప్టు, స్వీడన్‌పైన గోహాన్సన్ పాల్గొన్నారు.

ఇనాముల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు. నిర్మూలనావశ్యకత

ఇనాములు తరగతులు

(1) దేవాదాయములు (2) ధర్మాదాయములు (3) దేశదిండిమములు (4) ఖదమృత్తి (5) యీ ప్రాంతైక్ సర్వీసు (యీ ప్రాంతైక్ సర్వీసు అనగా పబ్లిక్ సర్వీసునకు యిరువది సంవత్సరములు క్వేట్ రెండును చెల్లించి వర్షం రు చాలాగ అనుభవించే ఇనాములు.) (6) ఉద్యోగాలు చేసినందుకు యిచ్చిన యితరయినాములు.

ఈ ఆరురకముల ఇనాముల విస్తీర్ణము ఆరువది లక్షల యకరములుండవచ్చు. ఈమొత్తములో మేజరు యినాములు సుమారు 56 లక్షల యకరములుకు పైగాను మైనరు యినాములు నాల్గు లక్షల యకరముల విస్తీర్ణములోవుగాను యుండవచ్చును. ఈ మొత్తము ప్రైశ్యములో మేజరు యినాములకుగాను మైనరు యినాములగాను విభజింప బడియున్నవి. వీటిలో మనము అగ్రహారములని, మొఖాసాలని, జాగీరులని, పోతోయాంది పేరొందుము.

వీటిలో మూడురకములు యినాములు గంపు-

(1) పూర్తి గ్రామమినాము (2) కవార్డు (3) ఖండ్రిగలు- పూర్తి గ్రామమినామనగా? రెవిన్యూ గ్రామమైయుండి ఒకకరణము వ్యత్యేకలెక్కలతో యుండే అది పూర్తి గ్రామమినాము లేక హోర్ యినాముగ్రామమని పిలువబడును. 1858 సంవత్సరము ఎక్వైట్ ల్యాండ్ అక్టు చెల్లక్ ది వ్యాకారము ఎక్వైటుగా పరిగణించబడుచున్నది.

(2) కరణములేకుండగ ఒక గ్రామమునకు కొంత రుగాయుండి యివ్వబడ్డ యినాము కవారని గ్రామములో కొద్దికొద్దిభాగాలుగా వభజించబడినవి. అంత్రిక లని పిలువబడును. వ్యత్యేకము ముద్రాప్రభుత్వము వారిచే వ్యత్యేకపెట్టబడిన, జమీందారీ రద్దుబిల్లులో యీ కవార్లు ఖండ్రికలు చేర్చబడలేదు.

ప్రభుత్వానికి ఇనాముదార్లకు సంబంధాలు

1860 సంవత్సరమునాటికి యినాములన్నియు, విచారించబడి సవరించబడి యివ్వబడినవి. తరువాత అంతటితో యినాందార్లకు స్థిమితము యేర్పడినది.

తరువాత ప్యాపయినిచట్టాలు యినాం కమీషను రిపోర్టును భాయపర్చుటకే యేర్పడినవి. తరువాత రైతు ఉద్యమాలు ప్రారంభమైనవి. ఈ ఉద్యమాలు ఎంతో కొంత ఫలితాన్ని యిచ్చినవి. కాని ఎక్కువ ఫలితాన్ని యిచ్చినది 1908 వ సంవత్సరపు మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టు ప్యాస్ అయింది. దానిలో అగ్రహారములు కూడా చేర్చబడినవి.

1908 వ ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టులో కుదివరం అనగా కౌలుదారీ హక్కుపత్రాలకి, మేజవరము హక్కుతో మార్పిము ఇనాములుగా యివ్వబడిన గ్రామాలు. ఇవిలో కొంత వస్తవరి అందులో

శ్రీ గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

రైతులకు కౌలుదారీ హక్కుతోపాటు జమీందారీ రైతులకుండు సర్వ హక్కులుండునట్లు సర్వత్ర జరిగింది. ఇనాము గ్రామాలలో మాత్రమైతే కౌలుదారీ హక్కు రైతుదా? లేక ఇనాందార్లదా? అను వివాదము కోర్టులకు యివ్వబడింది. అందువలన రైతుది మామూలే కుదివరం కొంతలైకోర్టుచుట్టు తిరుగవలసి వచ్చినది. కోర్టుచుట్టు తిరిగి వస్త కిస్తములు పడవలసి రావటం ధనవంతులయిన యినాందార్లు అధికారము చలాయించడం జరిగింది. తదుపరి 1934, 35 సంవత్సరాలలో ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టు సవరణ కాంటి పూర్తియినాంగ్రామాలు ఎస్టేటులుగా పరిగణింపబడి అందులో రైతులకు కౌలుదారీ హక్కులు కలుగజేయ బడినవి. కాని ఇనాందార్లకు నష్ట పరిహారము యివ్వబడలేదన్న కారణంచేత సైస్సాయిచే అభ్యంతర పెట్టబడి యీ అభ్యంతరం పోగొట్టుకొనుటకై 1936 సంవత్సరాలలో బొబ్బిలిరాజా ప్రభుత్వంలో సవరణ చేయబడినది. ఈ అక్టు ప్యాసయిన నాటికి ఇనాందార్లకు కుదివరం హక్కు కూడా వున్నవారి రుజువు చేసుకున్ననందర్భంలో ఇనాము భూములు అనుభవిస్తున్న రైతులు ఒక్కొకరికి కొన్ని మొత్తాన్ని పరిహారముగా యిచ్చినట్లయితే రైతులు కౌలుదారీ హక్కులు పొందగలరని. 1936 సంవత్సరాలలో బొబ్బిలిరాజా అక్టు ప్రకారము పోయి ఇనాంగ్రామాలు ఎస్టేటులుగా మారినవి. అందుకు కవార్లు చేర్చబడలేదు. కొన్ని కవార్లు పోయి ఇనాంగ్రామము కంటే విస్తీర్ణములో హెచ్చుగా వున్నవి బేసిస్ ఈ విభజనలో పరిగణించబడలేదు. అందువలన కవార్లు పోయి ఇనాంగ్రామాలు మాత్రమే

పెళ్లికట్నం రు 90 లు

కొండపోలూరు వాస్తవ్యులు తనమాల వెంకటరమణారెడ్డిగారి మేనకోడలు రమణమ్మకు, నాగిరెడ్డిపల్లె పుట్టంరెడ్డి రామిరెడ్డిగారి కుమారుడు రమణారెడ్డిగారికిచ్చి కోట పోలూరులో 8 తేదిరాత్రిజరిగిన వివాహసమయమున వధూవరుల పక్షమున జమీన్‌రైతుకు రు 50 లు కట్నమిచ్చిరి.

• • •

రేగావారిండ్లిగ రేగా చెంచురామిరెడ్డిగారి తనయుడు కోదండరామరెడ్డిగారికి రామనపాళెం నాగారెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డిగారి మేనకోడలు కాంతమ్మగారికి రాత్రి నెల్లూరు పురమందిర మున జరిగిన వివాహసందర్భమున జమీన్‌రైతుకు వరునిపక్షమున రు 25 లు, వధువు పక్షమున రు 15 లు కానుక లిచ్చినందుకు కృతజ్ఞులము.

వధూవరులకు మా మంగళాశీర్వాదములు.

—నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,
పత్రికాధిపతి.

జమీన్‌రైతు

సర్వధారి భాద్రపద శుద్ధ అష్టమి
10—9—1948 : : శుక్రవారం

స్వరాష్ట్రం

—(•)—

రాజ్యాంగ పరిషదధ్యక్ష నియమిత భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన విచారణసంఘం కార్యాచరణ కుపక్రమించడంతో యీ సమస్యపై తీవ్ర వాగ్వివాదాలు తలెత్తాయి. ఈ నాటివరకు యీవిషయమై కించిత్తాసక్తి చూపని, పూచికపుల్లెత్తు కృషికి దోహదమివ్వని సంఘాల, వ్యక్తులలో విశేష చైతన్యం వెలివిరుస్తున్నది. ఈనాటికైనా యింతటి చైతన్యం కల్గడం సంతోషింపదగ్గ విషయమేగాని యీచైతన్యం వక్రమార్గాన నడవడం చింతనీయమేగాక, ప్రమాదకరంగూడా.

ఈ వృత్తమాదర్శాంకురార్పణ జరిగింది ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే. ముప్ఫైయైదు వత్సరాల క్రిందట ఆంధ్రుల ప్రబోధఫలితంగా దక్కిన వివిధ విభిన్న భాషా సాంప్రదాయ రాష్ట్ర ప్రజలలో జాగృతిగలిగి నేరు అఖండభారత సమస్యగా ప్రాముఖ్యం వహించింది. ఈ ఆదర్శం మహిళాలపై దేశక్ష ప్రజాక్షేమకరమైనదనిగూడా గాంధీజీ లాంటి పుణ్యపురుషులు వాస్తవిక రాజకీయవాదులభిప్రాయపడ్డారు. ఆ ఆశయాని కనుగుణంగానే జాతీయ మహాసంస్థ కాంగ్రెస్ ప్రకటించారు.

దేశవిభజనతో లభించిన స్వరాజ్యం మనకెన్నో క్లిష్టసమస్యల తెచ్చిపెట్టింది. ఈఅవరోధాలధిగమించడంలో మనఅగ్రనాయకుల దృష్టింగ్నమై భాషాసాంప్రదాయ రాష్ట్రవిభజనపై అంత శ్రద్ధ కనుపరచగల అవకాశం సన్నగిల చేసింది. అందువల్లే యీసమస్యను పదిసంవత్సరాలపాటు వాయిదావేయడం సమంజసమని పండిట్ నెహ్రూప్రభృతులు తమ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారేమో! కాని యీనాయకులే మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏక్షణంలోనైనా ప్రత్యేకంగాఏర్పడుటకు ఎలాటి అభ్యంతరాలులేవని ప్రకటించారు. ఇలా ఏర్పడుటవల్ల నూతన సమస్యలేవీ పుట్టవింపవని గూడా వాక్రుచ్చారు.

కాని మనరాష్ట్రంలో యీ విభజనను తమిళకాంగ్రెస వారు ప్రతిఘటిస్తున్నారు. దాక్షిణాత్యుల ప్రతినిధులు యీ సమస్యకు అడ్డంకిగులు తున్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా సమిష్టిగా వ్యవహరించిన అవకాశంగా తెలుగువారి సొమ్ముతో తమిళరాష్ట్రానికి ఎన్నో అధికవసతులు కలుగ జేసుకొన్నారు. ఆరితారం వలాయించారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం విడిపోవడంతో యీ అవకాశాలన్నీ విచ్ఛిన్నగల్గవలసివస్తున దానికి అడ్డపడడం

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

—చిత్రగుప్తుడు—

తప్ప మరి వ్యతిరేకతకు యితరకారణ మేమిలేదనే అనుకోవలసివస్తుంది. బొంబయి వ్యవహారంలో యిదేఅర్థంకు. ఈరాష్ట్ర విభజనలవల్ల కొత్తగా క్లిష్టతలు ఏర్పడతవంటారా? ఇప్పుడు కలసియున్న కారణంగా ప్రతిఏడు నాయకుని ఎన్నికసమయంలో పొడచూపే వ్యతిరేకతలు, విషమపరిణామాలు, జాతికిజాతికి మధ్య పెరిగే ఈర్ష్యలు, కాంగ్రెస్ నాయకులమధ్య పుట్టిస్తున్న వ్యతిరేకాభిప్రాయాలు ప్రతిఏడు చూడడం లేదా? అంతకంటే అధికంగా పరిస్థితులు విషమించి దేశపురోభివృద్ధికి ప్రతిబంధకం కాగలవనే విమర్శను పురోగామి దృష్టిగలవారెవ్వరూ అంగీకరించరు. ఇక సరిహద్దుల విషయంలో చిక్కు లేర్పడి రక్తపాతాలకు దారితీస్తుందంటారా? వీటని విస్పాక్షికన్యాయసంఘాని కొదిలి, దానినిర్ణయానికందరు బద్ధులుకావలసి వుంటుందని అందరు అంగీకరించి తీర్మానించుకొన్నారు వాటిప్రశ్న ఎలాటి ఆందోళన కలుగజెయ్యదు.

గాంధీజీ రాజ్యాంగాన్ని.అర్థికసూత్రాలను ప్రపంచానికి చాటినశ్రీమన్నారాయణ అగర్వాలా యీవిషయంలో కొన్నిసూచనలచేశారు. ఒకరాష్ట్రంలో భాషాప్రయుక్తంగా,వేర్వేరురాష్ట్రములేర్పడి.అదితిరుగాఆర్థికప్రదాళికలు,రాకపోకలు,పెద్ద సాంకేతికవిద్యాదిగాగల విషయాలలోఒకేరాష్ట్రప్రభుత్వ అజమాయిషీక్రింద వుండాలని సూచించారు. ఆ రాష్ట్రప్రభుత్వంలో భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్రాంప్రతినిధులుండాలని గూడా వారు తెలియజేశారు. కాని యిది అమలుపరిస్తే వారాశించే ప్రశాంతత ఏర్పడకపోగా నేటికంటే విభేదాలు రెండింతలై కల్లోలం ఏర్పడువచ్చని మన పూర్వానుభవములే చాటుతవి.

ఇక ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయంలో ఆంధ్రులలోనే విభిన్నాభిప్రాయాలు కనపడుతున్నాయి. రాయలసీమ ఆంధ్రనుండి ప్రత్యేకింపబడాలనే ఆందోళన అప్పుడప్పుడు వినబడుతున్నది. ఇలాటి సంకుచిత ప్రాంతీయ దురభిమానాన్నివదలి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి ఓబులరెడ్డిగారు ప్రకటించినట్లు రాయలసీమ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే వుండి, సత్వరాభివృద్ధికి ప్రత్యేక వసతులు కోరడం సబబుగా వుంటుంది. అంతేగాని అసలు సమస్యకడ్డునసి. తమకుతామ అభివృద్ధి నిరోధకులని రుజువుపరచుకొని, ఆంధ్ర ప్రజలందరిని అధోగతిలో త్రోయడం కాలం క్షమించదు.

ఇక ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజధానిప్రశ్న కలవర పెడుతున్నది. మద్రాసన్నది ప్రథమసూచన. అదే రాజధానైతే ఉత్తరాధ్రులకు దూరమైనా ఎవరికి ఏలాటి ఆక్షేపణఉండవు. అదివివాద గ్రస్తమైనది కాబట్టి దానిని వాక్చాలికంగా వదలితే తర్వాత ఏదన్నదే ప్రశ్న. బెజవాడ కావలెనని ఆంధ్ర అభిప్రాయం. దానిలో విశాలాంధ్ర దృష్ట్యా అది కేంద్రముగా వుండి అందరకు అందుబాటులో వుంటుంది. కాని యిందుకు రాయలసీమవారి ఆక్షేపణుంది. రాజధాని రాయలసీమలో వుండాలని వారి వాదం. కాని అది సాధ్యపడని కోరిక. రాయలసీమకు, ఉత్తరసర్కార్లకు మధ్యగావుండి, అన్నివసతులుగల నెల్లూరు విశాలాంధ్రకు రాజధాని ఎందుకు కాకూడదని మా వాదం. నెల్లూరైతే ఎవ్వరికి ఎలాటి ఆక్షేపణలుండవనిగూడా మా అభిప్రాయం.

ఈ సమస్యలన్ని రాష్ట్రం ఏర్పడ్డతర్వాతగా బట్టి, ఆర్థికంగా విస్తీర్ణ, జనాభాదృష్ట్యాప్రత్యేక రాష్ట్రానికుండవలసిన అన్నిహంగులు అమరియున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర స్థాపనకు అగ్రనాయకులు యిక ఎలాటి అడ్డంకులుపెట్టక- సత్వరంగా సాగించ కోరుకున్నాము. స్వరాష్ట్రకోరిక స్వదేశ్యున్నతివిరుద్ధంగా గూడా అడ్డుపెట్టదని గూడా నాయకులు తెలుసుకోడం వుచితం.

—

ప్రకాశంపంతులు 77.వ జన్మదినోత్సవం ఆంధ్రదేశమంతటా వైభవోపేతంగా జరిగింది.

ఆయన త్యాగము, ధైర్యము, సాహసము, అనన్యములు.

ప్రజావాంఛితాలుతెలిసి, వారికి ఏదో చొంగబెట్టలేక పోతిమే అనే పిపాస ఆ వృద్ధనాయకునిలో ప్రతిబింబిస్తూ వుంటుంది సదా. ఆ మహానాయకునికివే మా జోహారులు.

\+ \+ \+

పంతుల్ని తెగబొగుడుతున్నారు. గోపాలరెడ్డి మీరూ, పంతులకు దాసానుదాసులైనారా అని కొందరు దద్దమ్మలంటున్నారు.

దేనికైనా సమయమూ, స్థానమూ అంటూ ఒకటి వుంటుంది.

కురుపాండవ యుద్ధంలో ధర్మంకాలంకి కలనందానం జేస్తైమాత్రం అర్జునునకు ద్రోణాచార్యుడు గురువుకాడాయేమిటి?

గురుపూజవేళవేరూ, భీషణ యుద్ధరంగంవేరూ- ఈవిచక్షణే విమర్శకునకు, పాలకునకుఅవసరం.

\+ \+ \+

ఈయాంధ్ర యెల్లకాలం 4 గురు నాయకులతో, వారిలోని పొరపొచ్చలతో, వ్యక్తి ద్వేషాంతో, స్వోత్కర్షలతో కుమిలి చావవలసిందేనా. దీనికేమైనా మార్గంవుందా?

రాజీలు రాజీలు అనడమేగాని, ఆ భీష్మాచార్యులు వెంకటప్పయ్యపంతులు వెనక తప్పెట వాయించక పోతే, పట్టాభి-ప్రకాశం-రంగా-గోపాలరెడ్డిగార్లను కూర్చోబెట్టి యిదిమంచి, యిదిచెడ్డ అని ఎవరైనా ఒక దారిచేశాడా? అదిగాదు ఆయన అభిప్రాయం. ప్రకాశంపంతులు మంత్రిగారావాలె, తననిపార్టీలు పంపంతంగావాలె అంతే.

చేతిలో వెన్న పెట్టుకొని అంగలార్చేరకంమనది. పోనీ నేనాకనంహాయిస్తాను ఆలోచిస్తారా?

రాష్ట్ర అధ్యక్షుడుగా మద్రాసు కార్పోరేషన్ అధ్యక్షుల వంటుమాదిరి మన 4 గురు నాయకులు తలా ఒకసంవత్సరం అధ్యక్షులుగావుండడం. అందరూ రెరతమ భేదాలుదంపుకొని ఆ నాయకున్ని అనుసరించడం జరిగితే ఏకనాయకత్వం అలవాటై తర్వాత ఒకసంవత్సరలో పడతాము.

మరొకమాట:- కొందరికి పదవీవ్యామోహమంత దమే యీ అనైక్యతకు కారణం. కావున నాయకులు 4 గురూ పదవీదూరులుగా వుండటంగూడా అవసరం.

\+ \+ \+

ప్రతినాయకుడూ ముఠారాజకీయాలను విమర్శించడం తనుమాత్రం ఏదోఒకముఠా ప్రక్కచేరి కాలం వేయడం పరిపాటైంది.

అల్లనే కొన్నికొత్తపత్రికలుగూడా పాతపత్రికలేవీ ప్రజాభిప్రాయాన్ని వెళ్లబుచ్చడంలేదనీ, తటస్థ వాదపత్రికలైపోయినవనీ, అందుకోసంతాము పత్రిక పెట్టిని స్వాతంత్రంగా, నిర్మొగమాటంగా, అందరిఅభిప్రాయాన్ని వెల్లడిస్తామనడం. అందరికీ స్థానమిస్తామనడం. తననెవ్వరూ పడగుట్టారో తిరుగాతన పక్షం పరిపాలనకువస్తే నెత్తికెక్కుట్లూ, ఇంటికిపంపు లేకుంటే రాజేస్తామని ప్రచారంచేయడం జరుగుతున్నది.

తనపక్షం న్యాయంగా జేసి ఏర్పడుంటే. ఎవరైనా స్నేహితులమాట వినివుంటే. అక్రమం జరుగుతున్నది మొర్రోఅంటే ఆలకించివుంటే దోపిడిజరుగుతున్నది బాబయ్యా అంటే చెవియిచ్చింటే, అధికారంవున్నప్పుడు తనవారినంతా (జాతిఅంటే కులం కాదు)గుప్పెట్లో పెట్టుకొనివుంటే యీ నాటికరణంలెందుకొచ్చెని.అనాడు అంతమాత్రమునలహాలచెవ్వరేక చేసిందంతా జనహాదాగావుందని భలాగా వాగతులు వాగిడి తమ కార్యాలు చక్కబెట్టుకొని యీనాడు నీతకాలుదిద్దితే ఎవరువింటారు.

వీన్నే పరోపదేశ పాండిత్యమంటారు.

\+ \+ \+

డాక్టరు లంక సుందరంగారు సమర్పించిన ఆంధ్ర —కొరవ ఏ.వ పేజీలో.

కొత్తగా తెలుసుకోండి!

★

ప్రింటెడ్ పారిస్ సెల్ఫ్
ఆర్గండి
పేట్రిక్సు - వాయిల్సు
కొత్త మాదిరిలు
వచ్చినవి

ఇంకా
బెంగుళూరు సిల్కు
చీరెలు
రేపటి ఫ్యాషన్
యీదినమే దిగుమతి
అయింది.

★

మిల్లుప్రింటెడ్ చీరెలు అనేకరకాలు యిప్పుడే వచ్చాయి.

భారతీమార్టు :- నెల్లూరు మద్రాసు

నెల్లూరు నుచ్చట్లు

—— విమర్శకుడు ——

ఘోరహత్య

నెల్లూరుమలెదార్ పేటలో శివమాపాంనాదు ఒకరూలాతనను అనేక్రాస్తున శ్రీహత్యజేసి ఆమెయింట్లోనే పూర్చి వేశారు. పైల గ్రామంలో వుండిన ఆమెసోదరివచ్చి అప్పుడే రిపోర్టుచేసింది. మొన్న టిరోజున అనుమానంతో పోలీసు సహాయంతో త్రవ్వగా కాలికి మెడకు అంటగట్టి గుంటలో దింపివేసి వుంచిన శవం పైల బడింది. పోలీసు దర్యాప్తులో వుంది వివరాలు వచ్చే దపా.

గుడ్డల పంపకం

గుడ్డల పంపక విషయంలో జిల్లాలో న్యాయం జరగలేదని తెలుస్తున్నది.

కొన్నిచోట్ల శాసనసభ్యుల ఏజెంట్లు నిర్ణయించిన డీలర్లు, ఇదివరకు యీ గొడవలేమెరుగని కొందరు కొత్తమిరాసిదార్లు, ఏజెంట్ల ఆశ్రితులు, నానాగోత్రీకులుగావున్నారు. డీలర్లవద్దనుండి ఎవరో కొందరు మధ్యస్తులు డబ్బు వసూలుచేసినట్లుగూడ వదంతులున్నవి. శాసనసభ్యులైనా ఒక ప్రిన్సుపుల్ ను ఆధారంచేసు కొని వ్యవహరించకపోతే ఎట్లా?

హోల్ సేల్ డీలర్లు:— 4 డివిజన్లకు దఫాలతో కలసి ఏడుగురిని కలెక్టరు ప్రొపోజ్ చేశారట. యీ హోల్ సేల్ డీలర్లు ఆయాడివిజను సెంటర్లలో వారిని నిర్ణయించటం వలెను. ఆవిధంగా కందుకూరు, కావలి, నెల్లూరులో ఏర్పరచారుగాని, గూడూరు డివిజనులో మాత్రం ఆవిధంగా జరుగలేదు. మారుమూలగావుండే సూళ్లూరుపేటలో నిర్ణయించారు. అదిన్నీ యితివరకు తప్పుజేసి 2 మాసాలు సస్పెండుచేసిన వారిని నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తుంది. ఇది చాలా అన్యాయం. దీన్ని కలెక్టరు పునర్విమర్శ చేయవలసి వుంటుంది. ఈ ప్రపోజల్సుయొక్క పూర్తి వివరాలు అధికారులిక్కా యింకా తెలియలేదు.

మదరాసులో మన తాగుబోతులు

2 తేది రాత్రి ఎక్స్ ప్రెస్ లో యెక్కిన ప్రయాణీకులలో యిద్దరు ఉద్యోగులుగూడా తప్పతాగి తమ్మ తెలియకుండా వున్నారని, అందులో ఒకవ్యక్తి బండియెక్క నుంచి పడిపోయినాడని. మదాసు హోటళ్లలో నెల్లూరు తాగుబోతులసంఖ్య హెచ్చుగా వున్నదని మామదాసు ప్రత్యేక విలేఖరి వ్రాస్తున్నారు.

మావిలేఖరికంతే తెలిసింది, గిండీరేస్ వారు కొంతసేపు క్లబ్బువద్దకు కొయ్యారంచేయడుతెగిరిపోతుంది ఆమధ్య మనరెడ్డి యువకుడొకయన తాగి తందనాలాడుతూ రాత్రి పొద్దుపోయివచ్చి అక్కడున్న ఒక నౌకరుకు అవాచ్యపు పనిచెప్పినాడని. ఆమదాంధుడు చేయలేదని. అతన్నితన్ని వెంటనే డిస్మిస్ చేయించాడని వార్త. పైగా అంతమాత్రపు పనిచేయలేని పెద్దనౌకరుగాని. ఇంతమాత్రపు తప్పిదానికి పెద్దవాళ్లకు ప్రేమైన ఒక అవివాహితరెడ్డియువకుడ్ని క్లబ్బుకురావద్దని శాసించే సెక్రటరిగాని యీ కాలంలో పనికివస్తారాఅని నాసంశయం.

ఇస్కా రామయ్య రాజీనామా

"నేను కాంగ్రెస్ సభ్యత్వములకు రాజీనామా లొసంగి సంస్థనుండి తొలగితిని" అని గూడూరు వాస్తవ్యులు యిస్కా రామయ్యగారు తెలుపుతున్నారు. కారణం?

అవీ — ఇవీ

సవరణ = గతవారం కొత్తపాళెం చోరీ విషయంలో దొంగలవద్ద రివాల్వర్ ఉన్నట్లు వ్రాశాము. అది అంత నిజమైన వార్తగా కనిపించలేదు

• • •

నెల్లూరు వైస్ చేర్ మెన్ లక్ష్మణస్వామిగారూ! తమ తాలూకా రాపూరులోని బియ్యపు హోల్ సేల్ కొట్లో జరిగినమంతనాలు, టి. యస్. ఓ. పట్టుకోడం తమరెరిగిందేకదా! ఇంకా ఆరామలొట్టిలాంటి దగా కోర్లమతెట్టి కదసాగిస్తారా, కాంగ్రెస్ పేరుప్రతిష్టలు కాస్త నిలబెడతారా?

• • •

గవర్నమెంటు ఆవార్డు అమలు జరపనందున నటీరియా, యూనైటెడ్ ఇన్ కార్మికుల సమ్మె యీదినం ప్రారంభమైంది. కొందరు ఖన్నులు నడుపుతురాగా సమ్మెదారులు పికెటింగ్ ప్రారంభించగా అందరూ వెనుక్కివెళ్లారు. జిల్లా అంతటా సమ్మె ప్రశాంతంగా జరుగుతున్నది.

• • •

చెతుర్వేదుల రామచంద్రయ్య కొడుకు శేలు కుట్టి చిన్న చనిపోయినాడట. ఆషాక్ తో తండ్రి ఉన్మాదావస్థలో వున్నాడట. పాపం! ఒక్కకొడుకు.

• • •

దారినబోతున్న వర్లబండ్లను దరాయించి గూడూరు తాలూకా తిమ్మనగారిపాళెంవద్ద బిడాబదా రెడ్లు లంచాలు తీస్తున్నారనివార్త. ఉద్యోగులలోవున్న యీవ్యాధి మనవారికిగూడా తగలడం విచారకరం. దొంగలు దొంగలు వూళ్లపంచు కున్నట్లుంది యీకథ.

ఈ అక్రమాలగూర్చి సాక్ష్యం చెప్పేవారు లేకపోతే ఎవరేంచేయగలరు?

• • •

కమ్యూనిస్టుల అరెస్టులు:— గూడూరులో 27 తేదిని, సూర్యనారాయణసింగ్, అయితా రమణయ్య అలపాక రమణయ్య బెల్లం చస్తగిరి, మహమ్మద్ షరీఫ్ లను న్నూ; చెన్నూరులో చిట్టంశెట్టి రాఘవయ్య, చిట్టంశెట్టి శంకరయ్య, అల్లి కృష్ణయ్య పుత్తూరు బాలకృష్ణమాచారిగార్లను —వెంకటగిరిలో సిరం రామనాధంగారిన్నీ, కావలితాలూకా చినతాక గ్రామంలో బస్వారెడ్డి శంకరయ్య గారిన్నీ కొత్తూరులో యర్రంరెడ్డి రంగారెడ్డిన్నీ అరెస్టుచేసిరి

• • •

నెల్లూరు కలెక్టరాఫీసులో చోరీపోయిన రెండు టైపుమిషనులలో ఒకదాన్ని మదాసు మూర్ మార్కెటులో నెల్లూరు పనుపులేటి లక్ష్మయ్య అమ్ముతుండగా మదాసు పోలీసులు అనుమానంమీద పట్టుకున్నారు. పత్రికలలో వార్తజూచి నెల్లూరు పోలీసువెళ్లి చూస్తే అమిషనే మనదే. ఇప్పుడు లక్ష్మయ్య నెల్లూరు పోలీసులకు అతిధిగా వున్నారు.- ఇంకా 2వ మిషను పోవిడిసామదాసిభేదాలతో బైటకురాలేదు. ఇకను పాతపందికొక్కు.-

• • •

4 పేజీ కొరవ

మిమోరాండం, విషయపరిపూర్ణంగావుండి ఆంధ్రుల కొక శాశ్వత దస్తావేజుగా ఉపకరించింది.

కాని తాను ఏపార్టీకిచెందినవాడ్ని కాదంటూ అనవసరంగా రంగాగారిమీద విరుచుకపడి తప్పుడు విషయాలవంతా ఏకరువుపెట్టి తన కులవిద్వేషాన్ని వెళ్లగ్రక్కి వెలిబుచ్చకుంటే బాగుండేది. అందు ఆంధ్రదేశంలో వుండకపోవడంచేత పాపం! పరాయివారాయన్నసమ్మి వ్రాసిన అపకీర్తిని సంపాయించుకొన్నారు. ఇకమీదనన్నా యీలాటి మురికిగుంటలోకి దిగకుండడం ఉచితమని మానలవ'.

\+ \+ \+

నిరంతరం ప్రకాశంపంతులుపోగిడి. రంగాగార్ని దూషించడమే పనిగాపెట్టుకున్న ఒక పత్రిక రాజం. "రంగాగారి ఆత్మీయుడు తిమ్మారెడ్డి ఒక వారపత్రికలో ఏమిటలితవ్వాన్ని ఎర్పించాడో చూడమం" టుంది.

ఆది 30 సంగల వయస్సుగల యువకుడు తిమ్మారెడ్డి కులతత్వంగాడు. 50 సంవత్సరాలు ఆంధ్రదేశానికి సేవజేసి, రాజకీయ జనమాలు దిద్దబెట్టిన "కృష్ణాపత్రిక" కులతత్వం - తిమ్మారెడ్డి దానిపోటి దురదను ఆజేరాదు అంతమాత్రమే!

ఉత్తవిమర్శలకింకే అ రెండువ్యాసాలు ప్రక్కప్రక్క ప్రచురించివుంటే దాని యదార్థం పాఠకలోకానికి మన వ్యాఖ్యానంలేకుండానే అర్థమయ్యేది.

\+ \+ \+

నెమ్మదిగా, సావకాశంగా, దీర్ఘంగా, యుక్తియుక్తంగా, నిర్మొగమాటంగా, ఆత్మీయంగా అంతరంగికంగా, నిర్మాణయుక్తంగా, న్యాయంగా ఆలోచించి- ఆలోచించి ఒకమాట అంటాను, కోపం రాదుగదా!

దానిపేరు జేసినతప్పుకు ఆశక్తి సహాపత్రికోటి సభ్యత్వం రద్దుజేస్తేసరిగదా! ఇక హెచ్చరించేసి వదలిపెడితే బాగుండేది అని- ఐతే ఆ ఆపార్టీవ్దిగారు ఆతప్పు పెనకపక్కమన్న మంత్రాస్త్రం-

పార్టీ రాజకీయాల్లో అనివార్యము- తప్పదు-

నెల్లూరుబజారు ధరలు

మొలగకొలకులు	పుట్టి 1 కి	185—0—0
పులవలు	తూము 1.5	20—8—0
పిల్లపెసర్లు	..	18—0—0
పచ్చపెసలు	..	28—8—0
మిడిపెసలు	..	26—0—0
మినుములు	..	38—0—0
కందులు	..	28—0—0
వేరుసెనగకాయలు	మణుగు 1 కి	18—0—0
చింతపండు	..	5—0—0
నువ్వు	కట్టి 1.5	2—2—0

నెల్లూరు జిల్లాలో కలరా విజృంభణ

13 తాలూకాలకుగాను 10 తాలూకాలలో కలరా వున్నది. ఈ వారంలో 180 మందిన్నీ ఇప్పటివరకు 548 మందిన్ని మరణించిరి.

నెం.	తాలూకాల పేర్లు	ఈ వారంలో ఎన్నిగ్రామాలలో	ఈ వారంలో తగిలిన వారు	ఈ వారంలో చచ్చిన వారు	ఇప్పటివరకు ఎన్నిగ్రామాలలో	ఇప్పటివరకు తగిలిన వారు	ఇప్పటివరకు చచ్చిన వారు	షరా.
1	దర్శి	4	8	4	5	109	56	
2	పొదిలి	11	91	49	17	403	165	
3	కనిగిరి	6	17	8	12	112	57	
4	కావలి	1	1	1	1	8	5	
5	కోవూరు	5	18	14	7	48	34	
6	నెల్లూరు	19	74	44	22	232	137	
7	గూడూరు	10	27	24	13	41	32	
8	రాపూరు	4	14	6	5	27	10	
9	వెంకటగిరి	5	10	7	6	20	13	
10	సూళ్లూరుపేట	8	47	23	8	81	39	
	కుల్లా—	73	307	180	96	1079	548	
11	నెల్లూరు టవునులో		1	1				టవునులో యీ వారంలో సూదిమందు 3630 మందికిన్నీ ఈ వారంవరకు 26811 మందికిన్నీ వేసినారు.
	పైటవునుండి వచ్చినవాండ్లు		18	8				

జమీందారీ రద్దుబిల్లు

తే 4 ది శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడింది తే 9 ది నుండి చర్చజరుగుతున్నది. 10, 11 తేదులుగూడా చర్చజరుగుతుందని, 11 తేది సా॥ రివిన్యూమంత్రి యీ విమర్శలకు సమాధానం చెప్తారని, తే 13 ది సోమవారంనుండి క్లాజువారీ చర్చజరుగుతుందని తెలుస్తుంది.

Consult

★

General Engineers

For Your

LORRY & BUS

Repairs.

తియ్యతియ్యని తీపు మిఠాయి
కమ్మ కమ్మని కాంపొ్కోడా
రెంటికి మించిన రోజాహల్వా
తిని చూడండి
రుచి చెప్పండి
హిహా కెల్లరకు హహా స్వాగతం
రుచి, శుచిగల భోజనం
★ గోకుల విహార్ ★
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

కావలి డి, ము॥ కోర్టులో

O. S. 162/47

వాది: కొవూరు నారాయణరావు, కోవూరు

ప్రతివాదులు: అంపెరాయని శంకరయ్య వగైరా

యీ క్రింది ఆస్తిని 20—9—48 తేది యీలంవేయబడును. పాటదార్లు కొనవచ్చును.

కందుకూరుతాలూకా కరేడుగ్రామంతో చేటు అంపెరాయని మల్లిహార్జునుం తాలూకు:

1 నెం 630 కు ఎస్టామాగాణి నెం 695/3 య 0-91 సెల్లు శిస్తు రు 6—8—0 ఇగం భూమి సర్కారుపాట రు 800 రు.

2 రిటో గ్రామంలో యిల్లు కళ్ళస్తలముకు హద్దులు: తూర్పు కొంగొల్ల ఆదిరెడ్డి కళ్ళస్తలం, కొంతవరకు యిల్లు కొంతవరకు, కొంగొల్ల కొండారెడ్డియిల్లు కొంతవరకు, కళ్ళస్తలం కొంతవరకు, దక్షిణం రాజవీధి, పడమర తె. ఆదినారాయణయ్య వగైరాల కళ్ళస్తలం కొంతవరకు, యింగువ శ్రీకృష్ణయ్యగారి కళ్ళస్తలం కొంతవరకు, ఉత్తరం తేనారపు మల్లారెడ్డిగారి కళ్ళస్తలం, యీ హద్దుల లోని స్థలం సుమారు 250 అంకణములలో యిల్లు కట్టుబడిస్తలం సుమారు 21¾ అంకణములుపోను నిల్వస్తలం 228¼ అంకణములలో చేటు అంపెరాయని మల్లిహార్జునుకు హక్కుఅనుభవంగల సమిష్టిన 1/5 భాగం వచ్చునది 45-13/20 అంకణములు కళ్ళస్తలం సర్కారుపాట రు. 200 రు.

3 పై రెండవ అయిటంలో సమారుకు ఎదిన యిల్లు కట్టుబడి 31¾ అంకణములలో తూర్పు, ఉత్తరం మూలలో చేటు మల్లిహార్జునుకు హక్కుఅనుభవంగలిగి వుండిన సుమారు 4 అంకణముల పెంకుటిల్లున్ను యీయింటి అయుస్తలంమున్ను యీయింటికి అమర్చివున్న తలుపులు ద్వారబంధనములు పైకప్పు సామానున్ను సర్కారుపాట రు. 400 రు.

జగన్నాథ ఆదినారాయణయ్య,
వాదిప్లీడరు.

సంపాదకీయ లేఖలు

'మధుకలశ' విమర్శ

సంపాదకమహాశయులకు

అయ్యా!

స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వార్తికోత్సవసందర్భంలో వెలువడిన 'అనుదినం' సచిత్రవారపత్రిక 'అనుదినం' సచిత్రమాసపత్రికగా రూపొందిన సంచిక వ్యవస్థాపకులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారికి అంకితం చేయబడ్డది. అంటే కితాబు ఇవ్వడానికి కాదు. ఆయన త్యాగంచేసిన మహోపకారానికి కృతజ్ఞతా సూచకంగా అని. ఆ సంచికలో 'కవికోకిల' అనే బిరుదాంకితులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారి 'మధుకలశం' అనే కావ్యాన్ని విమర్శించారు. ఆ విమర్శ చదివిన తరువాత నాకు కలిగిన అభిప్రాయాలను వ్రాసి పంపమని మిత్రులు కొందరు కోర

రాష్ట్రభాష

హిందీ లేక హిందుస్తానీ

నేడు రాష్ట్రభాషపై జరుగు వ్యతిరేకప్రచారం చూచిన యింకనూ కొందరు జాతీయ జీవితపు విశిష్ట లక్ష్యాన్ని గుర్తించినట్లు కనబడదు. అందులకు వారి స్వప్రయోజనాల సంకుచిత దృక్పథమే కారణమై యుండును. ఎందరో మహానాయకులు తమ అమూల్య జీవితాలను దేశ స్వతంత్ర్య హోమంలో ఆహుతి చేసికొన్నారు. అనేక యువ యువకులు గురియై దేశాన్ని స్వతంత్ర్య పథమునందు చేర్పించినారు. వారి త్యాగాల ఫలితమా అంటు నేడు మనం స్వతంత్ర వాయువుల పీలుస్తున్నాము. ఈ స్వతంత్ర్యాన్ని సుస్థిరం చేసికొనుటకు వలయు సాధనాలలో రాష్ట్రభాషా ప్రచారం కడుముఖ్యమైనది. జాతీయ జీవితానికి జాతీయభాష ఎంతేని అవసరమను విషయం సర్వవిదితమే. కాని నేటివిషయంపై జరుగు వాదాను వాదాలు- అభిప్రాయభేదాలు, ప్రాంతీయ భాషను అడ్డుపెట్టుకొని రాష్ట్రభాషను త్రోసిపుచ్చుట చూచిన మరలా భారతీయులు వెనుకకు నడుస్తున్నారాయని సంశయం గలుగక మానదు. ఆనాడు ఇంగ్లీషుభాష అనివార్యంగా శిక్షించిన వారికి, ఈనాడు జాతీయ భాషను ఐచ్ఛికంగా నేర్పించుటగూడా కంటకమైంది. అప్పుడది పరాయివ్యక్తుల ఆజ్ఞ. ఇప్పుడిది జాతీయనాయకుల విజ్ఞప్తి. అప్పుడది బ్రిటీషుప్రభుత్వం. ఇప్పుడిది ప్రజా ప్రభుత్వం. ఇంతే అప్పటికి ఇప్పటికి వున్నభేదం.

దేశంలోని భిన్న భిన్న ప్రాంతాలలో భిన్న భిన్న మతములవారు- భిన్న భిన్న భాషలవారు కలరు వారందరు భారత జాతీయ జీవితపు అంగములే. జాతీయ జీవితపు సమస్త అంగములను సమన్వయ పరచి దేశం సంపూర్ణ ఏకాత్మను పొందజాలదు. అందుకొరకు జాతీయ భాషయే ముఖ్యసాధనం ప్రాంతాలలో ఆయా ప్రాంతీయ భాషలు ప్రాధాన్యం వుండవచ్చును. ఇంతే కాకుండా వారి వారి మతాల ననుసరించి ప్రజలు-హిందువులు తెలుగు- అరవం మొదలగు భాషలను- మహమ్మదీయులు వుర్దూను ప్రోత్సహించవచ్చును. కాని సంపూర్ణ దేశానికొక జనసామాన్యభాష -రాష్ట్రభాష- మిక్కిలి అవసరం అటువంటి జనసామాన్య భాషయే సంపూర్ణ దేశపు రాష్ట్రీయ వ్యవహారాలలో వ్యవహరింప బడగలదు- అటువంటి రాష్ట్ర భాషయే భిన్న భిన్న భాషలు మాట్లాడు వారిని- భిన్న భిన్న మతాలవారిని ఒక జాతీయ దృక్పథంతో నెరుపగలదు. ఆభాషద్వారానే దేశంలోని వివిధ ప్రాంతీయులు తమ జాతీయ అవసరాలను ఒకే దృష్టి కోణంతో గుర్తెరుగ గలరు. దేశంలోని ప్రజలందరు సహకార సద్భావాలతో మెలగాలంటే పరస్పర భావాలు తెలిసికొనుట ముఖ్యం. ఒక ప్రాంతీయుడు వేరొక ప్రాంతీయుని భావాలు తెలిసికొనవలెనే, పరస్పర ఆచారవ్యవహారాలు అర్థం చేసికొనవలె ఐక్యతతోకలిసి దేశోన్నతికి పాటుబడజాలరు- ఈకార్యం కేవలం రాష్ట్రీయ భాషాప్రచారం వల్లనే సాధింపబడగలదు.

ఏభాషలో మనం వ్యవహరిస్తామో ఆభాషయొక్క సంస్కృతి సభ్యతలు మనహృదయాలలో స్థిరనివాస మేర్పరచుకొంటవి. సంస్కృతి సభ్యతలకు మూలం భావాలు, భావాలకు భాషకుగల సన్నిహితసంబంధం సర్వవిదితమే. బ్రిటీషువాళ్లు ఈదేశాన్ని సుస్థిరంగా బానిసగాజేయుటకు ఇంగ్లీషుభాష బాగుగా వుపకరించినది. ఒకానొక రచయితఅన్నట్లు—" ఐరోపియనులు మొదట వ్యాపారమును మిషతో ముందుకొస్తారు. తర్వాత మతానికి పునాదులేస్తారు దానిపై సభ్యతయనేడి ఆజేయమైన కోటను నిర్మించి పరాజితుల అస్తిత్వాన్నే మటుమాయంజేస్తారు" భారతదేశంలోగూడా ఇటువంటి కార్యక్రమమే జరుపబడినది- మొదట బ్రిటీషువారికిదేశం భారతీయులవల్లనే లభ్యపడింది- భారతీయుల సహకార సద్భావాలవల్లనే తమ ప్రభుత్వం ఇచ్చట స్థిరపడగలదని వారికి బాగుగా తెలుసును- ఇందులకు భాషద్వారా తమ సంస్కృతి సభ్యతల ప్రచారంచేసి భారతీయులను బ్రిటీషు దేశభక్తులుగా తయారుచేయవచ్చునని వారు గ్రహించేరు- దీనిననుసరించి ఇంగ్లీషు భాషాద్వారా పాశ్చాత్య విద్యాప్రణాళిక యిచ్చట ప్రవేశపెట్టబడినది. దేశంలోని అన్నిప్రాంతాలలో యీ ప్రణాళిక కడు శీఘ్రగతిని నడచింది.

ఈప్రణాళిక ననుసరించి మొదటి విశ్వవిద్యాలయం 1857 సిపాయీలకలహ మప్పుడు స్థాపించబడినది. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు యీ కార్యక్రమం నిర్విరామంగా నడుస్తుంది. దీనివలన వారు దీనికెంత ప్రాధాన్యమిచ్చేరి స్పష్టమైంది. పాశ్చాత్య శాస్త్రాభ్యసించడం ఇంగ్లీషు భాషాజ్ఞానం అలవరచుకొనడంలో తప్పేమిలేదు. ఒకదానివలన జ్ఞానాభివృద్ధి గలుగుతుంది. రెండవదానివలన ఒక విదేశ జాతి పరస్పర వ్యవహారిక భాషతో పరిచయమేర్పడుతుంది. కాని తన దేశభాషాజ్ఞానానికి, తన ప్రాచీన ఇతిహాస, సాహిత్యజ్ఞానానికి దూరులై, విదేశ సాహిత్య ఇతిహాసజ్ఞానాన్ని ఆర్జించుటలో, ఆత్మాభిమానం, దేశాభిమానం అడుగంటుతుంది తనజాతి అసభ్యంగాను తనసాహిత్య యితిహాసాలు అప్రామాణికంగాను, తనదేశం పతితదేశంగాను కనుపించును. చివరకు తమ్మతాను మరచి విదేశీయుల గొప్పతనానికి ముగ్ధులౌతారు.

శ్రీ మద్దుల వెంకటసుబ్బయ్యగారు

ఇంగ్లీషువిద్య చాలాకాలంవరకు భారతీయులలో యిటువంటిభావాలే గలుగజేసింది. అన్ని విధాలా ఆంగ్లేయులు వారి కాదర్శమయ్యేరు. వారి ననుకరించుటయే గొప్పతనంగా భావించేవారు. వేషభాషలు, రీతిరివాజులు అవి ఇవియననేల అన్నియూ వారిఆచారాలే వీరి ఆదర్శాలైనవి. ఇట్లు ఇంగ్లీషువారు భారతీయులను కేవలం రాజకీయంగా బానిసలుచేసికొనలేదు! వారి హృదయాలను సహితం వశపరచుకొన్నారు.

ఈపరిస్థితే ఇక కొంతకాలం మిగిలియుండిన భారతదేశపు రేఖలు పూర్తిగామారుటకు సందేహముండేది గాదు. కాని భగవంతునికది యిష్టములేదేమో. పూర్వ ప్రభువు సమ్మోహనముచే ప్రాచీనభారతదేశం మరలా మేల్కొన్నది- ప్రపంచమందు అద్వితీయులైన మహత్తరమూర్తు గలుగునమయాన మహాత్ములుద్భవించుటకలరు- అట్టి పూజ్య బాపూజీ యీదేశంలో జన్మించి ఈ ప్రవాహాన్ని వెనుకకు మరలించిరి. భారతీయులకు తమ పూర్వగౌరవాన్ని స్మరణకు తెచ్చి దేశగౌరవాన్ని నిలబెట్టిరి.

మొదటచెప్పినట్లు సభ్యత సంస్కృతుల విజయం రాజకీయ విజయంకంటే మహత్తరమైనది. రాజకీయ విజయంతోటి సభ్యత సంస్కృతుల పైనగూడా విజయంచేకూరినా పరాజితదేశాన్ని చిరకాలం బానిసత్వంలో బంధింపవచ్చును. ఒక గొప్ప రచయిత ఈ విషయాన్నిగురించి ఇట్లన్నారు.— "ఏదేశాన్నైనా చిరకాలం బానిసగా నుంచాలంటే మొదట దానిచరిత్రను నిర్మూలించాలి. అందులకు సులభమైనవుపాయం దేశ ప్రజలలో తమ దేశభాషలవల్ల ఏహ్యభావం గలుగజేసి విదేశ భాషవల్ల అనురాగం గలుగజేయుటయే" భారతదేశమందుగూడా యిట్లే జరుపబడింది. కాని భగవంతుడు మహాత్ముని ఈలోకంలోనికంపి భారతదేశాన్ని రక్షించినాడు. జాతీయజీవితపు అన్ని రంగాలలో విప్లవంతెచ్చినట్లే బాపూజీ భాషాక్షేత్రంలోగూడా విప్లవాత్మక పరిణామాన్ని గలుగజేసిరి. చతుర చిత్రకారునివలె జాతీయ జీవితపు చిత్రాన్ని సర్వాంగసుందరంగా చిత్రించిరి. జాతీయజీవితానికి జాతీయ భాషలేనిదే పూర్ణతలేదన్నారు- కావుననే తమనిర్మాణకార్యక్రమంలో దీనినొక అంగంగా చేర్చుకొన్నారు. ఏ స్వాభిమానదేశంగూడా పరదేశభాషను తమ రాష్ట్రభాషగా అంగీకరింపజాలదు- పరదేశభాష రాష్ట్రీయ జీవితాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేసివేస్తుంది- ఈ నగ్న సత్యాన్ని గ్రహించియే ఆ సత్యాగ్రహి జాతీయ భాషావశ్యకతను పదేపదేచెప్పిరి, దీని ప్రచారానికి మిగుల పాటుబడ్డారు. మొదట తనస్వహస్తంతో దీనికి నియమించి మద్రాసులోని హిందీ ప్రచారానికి పునాదులు వేసిరి.

రాష్ట్రభాషా గౌరవాన్ని పొందుటకు హిందీ ఎంతవరకు యోగ్యమనేది- ఒక ప్రశ్న! మనదేశంలో ముఖ్యభాషలు హిందీ, బెంగాలీ, మరాఠీ, గుజరాతీ తెలుగు, అరవం, కన్నడం, మలయాళం మొ॥ ఎనిమిది భాషలు ప్రచలితమైనవి. మిగిలినవన్నియూ వీటిశాఖ వుపశాఖలవంటివి. దేశంలోని ముఖ్యభాషలన్నిటికి సంస్కృతంతో సంబంధమున్నది- భారతదేశంలోని ప్రతి ఏడ్గురిలో ముగ్గురికి హిందీ మాతృభాషగా నున్నది- ప్రచారంవల్ల నైతేనేమి పరిశ్రమైనభాష అయినందు నైతేనేమి అనేకులు భాషను అర్థంచేసికొనగల్గుచున్నారు ఇట్లే భాషను దేశంలోని మూడుభాగాల ప్రజలు తెలిసికొంటున్నారు- ఈ భాషధార్మిక, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజనైతిక వ్యవహారాలు నడుపుటకు యోగ్యమైనదిగ గడచిన సంఘటనలు దృఢపరచుచున్నవి- దీని చరిత్ర మిగుల ప్రాచీనమైనది- భారతజాతీయ సంస్కృతి సభ్యతలకిది చిహ్నం- ఇట్లు రాష్ట్రభాషకవసరమగు గుణములన్నియూ యిందుగలవు.

దేశములోని అధికసంఖ్యాకులచే వ్యవహరింపబడుట, స్వల్పపరిశ్రమచే అభ్యసింపగలుగుట ప్రాచీనకాలంనుండి దాని అస్తిత్వం దేశంలో స్థిరపడుట, ధార్మిక సామాజిక, ఆర్థిక, రాజనైతిక వ్యవహారాలు జరుపుటకు యోగ్యముగానుండుట, దేశములోని సంస్కృతి సభ్యతల ప్రతిబింబింపజేయుట మొదలగు జాతీయభాష కుండవలసిన ముఖ్య లక్షణములుండబట్టే బాపూజీ దానిని భారత జాతీయ భాషగా పేర్కొన్నారు.

జాతీయభాషను త్రోసిపుచ్చుట జాతీయ జీవితానికే తీరని కళంకాన్ని తెచ్చినట్లౌతుంది. ఏదేశంగూడా జాతీయభాషలేనిదే పూర్ణాభివృద్ధి పొందజాలదు రాజకీయంగా మనం స్వతంత్రులమైనామేగాని సాంస్కృతికదృష్ట్యా మనమింకనూ బానిసలమే. ఇది కేవలం జాతీయభాషా ప్రచారంవల్లకాని సంభవం గాజాలదు.

గుంటూరుజిల్లా శిస్తు తగ్గుదల స్పెషల్ డిప్టీ తాసిల్దార్ సంచారం

6-9-48 నుండి 11-9-48 వరకు

పెద్నూరు, అప్పనవరప్పాడు, నర్సాపురం, మల్లేశ్వరపురం, కొత్త మామిడిపాలెం, వమళ్ళపాయపాలెం, రెంగముక్క పాలెం చెరువు కొమ్మువారిపాలెం, ఎర్రచెర్ల, సూరారెడ్డిపాలెం, వుగారాసిపురం ఆవపత్తి, పల్లూరు, గోనువంత్ల కట్టుబడి, మల్లవరప్పాడు తూర్పు నాయుడుపాలెం, పల్లూరు కావరిమాన్యం. పాయకారిఅందిగ్గి, చెంగమాంబాపురం సోమవరప్పాడు, ఈతముక్కల, మడమూరి, రాజపాలెం.

14-9-48 నుండి 16-9-48 వరకు

కల్లూరువారి అగ్రహారం, మంచికలపాడు, పెదమల్లినాయుడుపాలెం, బొరగుండిపాడు, లక్ష్మీపురం గురువారెడ్డిపాలెం. పంగ్రిశాస్త్రిం ఇందిగ్గి, రుద్రవరం.

18-9-48 నుండి 21-9-48 వరకు

అమీనాబాదు, చేజెర్ల, రంగ కాయపురం, యలమర్రు, దొడ్డవరం, వెంకటేశ్వరపురం, ఫిరంగిపురం, గార్లపాడు, రేమటకొండ, మాదేపాడు, నక్కారుపాడు, అమ్మనమూరు, సామవరప్పాడు, వైదిపాడు, ప్రత్తంగులపాడు.

23-9-48 నుండి 24-4-48 వరకు

పిడమర్తి అక్కెలపాడు, చింతపాడు, గుమ్మరామలింగేశ్వరస్వామి ఇందిగ్గి, రామచంద్రపురం భూమినపల్లె చినపాడు, గోనుగుంట కోనంగిపాడు, లక్ష్మీపురం రాజాపాలెం, తైలవరం, ముప్పవరం, చిప్పగిపాడు, దేవరపాడు, చిన్నచియ్యపాడు, సీతారామపురం, నందిపాడు, సోమవరప్పాడు, రాజాపాలెం గోపాలపురం, నరసింహపురం కొమ్మూరం, రేనంగివరం, అక్కెళ్ళపాడు, ... మెంట పాడు, అంగమహాలక్ష్మీపురం, గంగవరం, తిమ్మపురం గ్రామాలు గుంటూరుజిల్లా శిస్తుతగ్గుదల డిప్యూటీ తాసిల్దార్ నరసరావుపేట, సంచరించును.

— జమీన్ రైతు —

సాలుచందా రు 6-0-0

విడిప్రతి 0-2-0

మంచి రకాలు

★

బెంగుళూరు

బెనారసు

బెంగాలు

మిల్లు

సిల్కు

చేనేత

అన్నిరకాలు

తక్కువ ధరలకు

☞ దొరికేచోటు ☜

రాయపరెడ్డి శంకరయ్య & సన్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ప్రఖ్యాతి చెందిన లక్ష్మి సుగంధ వక్కపొడి

అన్నిచోట్ల దొరుకును

లక్ష్మీ బీటల్‌నట్ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

వక్కలు పొడిచేసి యివ్వబడును

కుష్టు ★ బొల్లి

వగయిరా మేహవ్యాధులు - సెగ - సవాయి

వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

వెంటనే కాటలాగుకు వ్రాయుడు.

జి. వి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు,

బి. రెడ్డి అండ్ కో. [రిజిష్టర్డు]

గోపాలపురం — తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

(వయా) — కొవ్వూరు.

లక్ష్మీప్రసన్న దివ్యౌషధం

ఆంధ్రదేశ

మునందు మొదటినుండియు

ప్రసిద్ధికెక్కినది.

రాజమండ్రి

50 సంవత్సరముల నుండి లోకప్రఖ్యాతిచెందిన

మదనమంజరి మాత్రలు

రమణవిలాసిని

వెల రు 1-4-0 లు.

మదనమంజరి ఫార్మసీ,

184, ...రోడ్డు — మద్రాసు.

నెల్లూరు:- ఆర్యుర్వేద ఫార్మసీ — ట్రంకురోడ్డు

దంతములు కట్టుటయేగాక, దీర్ఘవ్యాధులను కూడ ... 20 సంవత్సరముల అనుభవముగల

డాక్టర్ యం. కె. కొరాగరి

సంప్రదించుడు.

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

పల్లగిత్త పోలిడి

పల్లగిత్త 6, 8 పంటల్నాశ మయిపాయి. 8½ మూరలయెత్తు కురిపక్క వాతది. చక్కటికొమ్ముల గిత్త ఎవరికో పచ్చి తోడుకోపోయింది-

—కోటంరెడ్డి ద్రోణంరెడ్డి—వాటుకూరు

పట్టాభిరామపురం (పొదిలి తా॥)

ఈ గ్రామంలో కలరాపల్ల యిప్పటికి ముగ్గురు చనిపోయినారు- ఇంకా అచ్చటచ్చట తగులుచునే యున్నది. మా గ్రామ ప్రతిగతులు విచారించే దిక్కు మొక్కు కాన్పించలేదు. కావిడికి డిస్పార్టమెంటు వారెచ్చటున్నారో కొంచం గమనించి ప్రాణదానం చెయ్యండి బాబూ!

—గ్రామవాసి

దీనకుర్తి

గాంధి విగ్రహ స్థాపనకై చేసిన శంకుస్థాపనకు విగ్రహ వ్యయిత్వ యింకా ఎన్నటికి అందుతుందో తెలియదు- "అదన్న శివ్రిమన్నాడు" పెద్దలు-

— తక్కురు

నేరేడుపల్లి

మా గ్రామం వోర్‌పేట్ రైనుదిపో - వారికే కిటియర్ డిపోలూడా వుండడంవల్ల పచ్చిన ధాన్యాన్ని వీదాపాదకు సక్రిమంగా యివ్వక నానాదండు పెట్టుచున్నాడు- పచ్చిన ధాన్యం వగాటికి వగం చీటి బజారున రనాడా చేయబడుచున్నది- అహారి కాలవారు కొంచం గమనించి వీదాపాదకు గంజి విరైనా గడిగించే మార్గం చూడంచి!

.వీర

ముత్యాలపాడు

అమ్మపెట్టదు, అడుక్కి తినవ్వదవ్వట్లు 30 కుటుంబాలకు 40 యకరాల భూమివి సాగుచేసి, కూరాకులా మొక్కడి వేసుకొంటే బాగాపెరిగి మంచినీటితో వుండేటప్పుడు బడాబడావాళ్ళు సకుటుంబములత